

SDP: Perusterveydenhuollon kiireettömän hoidon jonot purettava

Helsingin terveysasemien jonot ovat kestävämpään pitkiä ja olivat sitä jo ennen koronapandemiaa. Tilanne vaihtelee terveysasemittain; joillain jonot ovat kohtuulliset, mutta toisilla tilanne on päässyt kriisiytymään. Kiireettömiä aikoja ei osalla terveysasemista ole käytännössä antaa lainkaan: Jono kuvaava T3-luku huhtikuussa 2021 oli vähintään 42 kymmenellä terveysasemalla. Terveysasemien mukaan kaupunki tulee ilmoittaa kiireettömän hoidon jonot julkisesti neljän kuukauden välein, mutta huhtikuun 2021 jälkeen T3-aikoja tai muitakaan jonotietoja ei ole enää listattu kaupungin verkkosivuille.

Perusterveydenhuollossa on myös yleistymässä tapa ratkaista mahdollisimman moni ongelma jo ensimmäisen yhteydenoton yhteydessä. Tämä on hyvä suuntaus, jotta ihmisiä ei turhaan jonotuteta vastaanotolle, mikäli asia voidaan hoitaa heti, esimerkiksi puhelimitse. Ihmisen on kuitenkin tietyissä tilanteissa päästävä vastaanotolle, vaikka hoito ilman vastaanottoa on yleistynyt. THL suosittelee, että kunnat ilmoittavat T3-lukujen rinnalla, miten suuri osa kiireettömistä kontakteista hoituu muilla tavoin. Kaupunki tulisi myös tilastoida ne kontaktit, joissa aikaa ei olla pystytty potilaalle antamaan, vaikka tämä sitä tarvitsisi.

Kiireetön hoito on perusterveydenhuollon ydintehtävä ja kynnyksen päästä hoitoon tulee olla matala. Helsingin tilanteen hajanaisuus viittaa siihen, että voimavarojen puutteen lisäksi terveysasemien toimintatavat vaihtelevat ja asemien väestöpohjat ovat erilaisia. Nykytilanteessa, kun tuoreita tietoja jonotilanteesta ei ole, ei myöskään voida arvioida, onko tilanne pahenemassa. Tavoitteena tulee olla kiireettömään hoitoon pääsy seitsemän vuorokauden sisällä ja sosiaalipalvelujen yksilölliseen palvelutarpeen arvioinnin aloittaminen viipymättä yhteydenotosta. Etäpalveluiden käyttö tukee tähän tavoitteeseen pääsyä, muttei korvaa sitä.

Hoitoon pääsyn ongelmien syyt tulee selvittää ja siinä on käytettävä parasta saatavissa olevaan taloudellista, tuotantotaloudellista, lääketieteellistä ja oikeudellista tietoa ja osaamista. Samassa yhteydessä on selvitettävä eri sosiaali- ja terveysasemien toimintatavat, johtaminen ja organisointi ja otettava käyttöön ns. parhaat käytännöt. Henkilöstörakenteeseen on kiinnitettävä huomiota sen varmistamiseksi, että tehtävät tekee niihin koulutettu henkilökunta eikä esimerkiksi tarpeettoman koulutettu tai toisiin tehtäviin koulutettu henkilöstö.

Edellä esitetyn perusteella sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä pitää välttämättömänä, että Helsingin kaupunki tekee selvityksen terveysasemien kiireettömän hoidon ongelmien syistä ja tarvittavista ratkaisuista ja liittyy selvitykseen laskelman ratkaisujen edellyttämistä taloudellisista resursseista. Kaupunki tulee aloittaa toimet, jotta kaupunkilaiset pääsevät kiireettömässä asiassa asianmukaisen ammattihenkilön vastaanotolle viimeistään viikossa, kun hoito sitä edellyttää. Valmistelu tulee tehdä osana sote-uudistuksen tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -kehittämissuunnitelmaa. Toimenpiteitä ja jonotilannetta on selvitettävä valtuustolle osana terveydenhuoltolain 12 §:n mukaista raporttia.

Helsingissä 19.01.2022

Heinäluoma Eveliina

Valtuustoryhmän puheenjohtaja

Sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä

(1 + 8 allekirjoitusta)

Helsingin kaupunginvaltuusto

Aloite 19.01.2022

Ryhmäaloite

Gebhard Elisa

Arajärvi Pentti

Torsti Pilvi

Vepsä Sinikka

Jalovaara Ville

Haatainen Tuula

Ahmed Mahad

Ahde Hilikka